

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

Megkülönböztetés.

A hitfelekezeti tanítóságot a háborús segélyt megállapító törvény nem részesítette az állami tanítókkal egyenlő elbánásban. Ez a bántó megkülönböztetés márcsak azért sem indokolt, mert ez idő szerint az aránylag kevés állami tanító mellett a hitfelekezeti és községi tanítóság vállain nyugszik a nemzeti népnevelés magasztos munkája s az állam érdekében áll, hogy a viszonyokhoz mérten bár, de legalább is tűrhető helyzetet nyújtson a haza minden tanítójának. Ha tehát úgy találta, hogy az állami tanítóknak több segély kell a tűrhető állapothoz, akkor törvényes gondoskodásra van szükség, hogy ezt a több segélyt mindazok a hitfelekezeti és községi tanítók megkapják, akik arra joggal igényt tarthatnak. És megkapják az egységes képzés és ugyanazon munka indokai alapján, de azért is, mert a háborús helyzet megélhetési viszonyai ezt szükségképpen sürgetik.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács elnöksége amint megismerhette a törvényjavaslatot és felismerhette a helyzet tiszta képét, azonnal a cselekvés terére lépett. A pártoknál zörgetett, politikusokat kapacitált, de mindhiába: az országgyűlés letárgyalta a javaslatot és elfogadta azt változatlanul. Sem az egyik, sem a másik pártól nem nyújtottak be indítványt, hogy a segély minden hazai tanítóra nézve a szolgálati idő arányában egyenlően állapíttassék meg. Miután a javaslat immár törvényerőre emelkedett, az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöksége a mult számban *«Háborús segélyünk»* címen ismertetett felirattal járult dr. *Csernoch* János bíboros-hercegrímás főmagassága és a nagyméltóságú püspöki kar elé. Magyarország hercegrímása átvevén a feliratot, biztosította a kath. tanítóságot, hogy miként eddig, úgy ezután is mindent elkövet, hogy a kath. tanítóság anyagi helyzetén könnyítés történjék és hogy általános megnyugvás erősítse a nemzet tanítóit hivatásuk teljesítésében. Az egységes fizetés elvét úgy a miniszterelnök, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszter jogosnak ismerte el és azt meg is valósítják.

Szolgáljanak ezen közléseink válaszul azokra a megkeresésekre, amelyekben a vidéki kath. tanítóegyesületek vezetőségei a Kath. Tanítók Orsz. Bizottságának és a Kath. Tanügyi Tanácsnak elnökségét a háborús segély ügyében sürgős intézkedések végett megkeresték.

Ismételten hangoztatjuk, hogy a hazai hitfeleke-

zeti országos tanítóegyesületek közös fellépése is előbbre viheti ügyünket, azért Dobó Sándornak a Pro. Tanító-ban kifejezett azon nézetét, hogy «tegyük túl magunkat az országos szervezeti köteleken és jelenjünk meg minden nem állami tanítók Budapesten egy közös tanítói gyűlésen», — a magunk részéről készséggel támogatjuk. Ily tárgyban a háborús segélyről szóló törvényjavaslat benyújtását jóval megelőzőleg levélben kereste fel a Tanács világi elnöke, e lap szerkesztője Dobó Sándor kartársunkat, a ref. tanítóegyesület elnökét, a levél — miért, miért nem, most már ne kutassuk — eredmény nélkül maradt. Fő, hogy megértéssel és együttérzéssel cselekedjünk közös érdekeinkért. És ne feledje senki, hogy a népnevelés ügye fölötté áll minden pártszemponton. A nemzet oly ügye ez, melyért a legnagyobb áldozat sem sok.

Ember Károly.

A budapesti piarista-gimnázium kétszázéves jubileuma.

Szép és bensőséges ünnep keretében tartotta meg a székesfőváros legrégebb középiskolája, az 1717-ben alapított piarista gimnázium folyó hó 7-én fennállásának kétszáz esztendő jubileumát. Minthogy az új piarista-kollegium kápolnája még nincs készen, a hálaadó isteni tiszteletet a belvárosi plébániatemplomban tartották meg, ahová a 700 főnyi tanulóifjúság *Hénap* Tamás kegyesrendi rendfőnök, *Erődi-Harrach* Béla tankerületi főigazgató, *Bartos* József igazgató és a tanári kar vezetésével az iskola régi zászlói alatt vonult át. A hálaadó istentisztelet előtt, melyet *Bartos* József igazgató celebrált a kegyesrendi tanárjelöltek segédkezésével, *Sik* Sándor, az intézet országos hírű költő-tanára mondott magasröptű beszédet, melyben a jeles gimnázium történetéről és szelleméről emlékezett meg.

A tudós és költői lelkiületű tanár előadásából megállapíthatjuk a jubiláló tanintézet egyszerű és szerény megkezdődését.

Egy kis viskóban az első négy osztály, két szál tanár, két tanterem (szobácska!) és 155 diák. Öt év alatt megkétszereződik ez a szám. Egy század mulva már az ezret közelíti meg a tanulók száma. Az elemi iskolaiakkal együtt pedig a két ezer felé jár. Kétszáz esztendő munkája alatt pedig százezernél is több tanulót nevelt föl a pesti piarista iskola.

A kezdő házikót már egy év mulva ott hagyja és

átköltözik a Galamb-utcai őcska jezsuitaházba, de már hat osztálylyal. Ott negyven évig marad, akkor újelhelyezést nyer a városháztéri Eszterházy-palotában. Ottan költözik át száz év múlva a dunaparti régi épületbe. De akkor már 8 osztálya van.

Ez az intézet alapítása idején a régi Pest egyetlen iskolája volt. Hatalmas munkásságához elsősorban fűződik az ósrégi német város megmagyarosításának óriási érdeme. Tanarai között találjuk a *Dugonicsot*, *Benyák* Bernátokat, *Pálya* Istvánokat, *Horáwniakat*, *Bajtayakat*, *Simaikat*, *Horváth* Cyrilleket, *Csaplár* Benedekeket. Tanítványai között pedig százát és százát a magyar közélet kiválóságainak és jeleseinnek. A padokban *Orczyak*, *Zichyek*, *Förgáchok*, *Grassalkovichok*, *Festetichek*, *Czirakyak*, *Baththyanyiak*, *Deszoffyek*, *Rádavyak* ültek a *Bajzák*, *Toldy* Ferencék, *Vársmartvyak*, *Petőfik*, *Verseghyok*, *Katona* Józsefek, *Fejér* Györgyök, *Horváth* Mihályok és *Pauler* Gyulák mellett.

Ezt a névsort még bővíthette volna az emlékezésed tartó professor, de halk, egyszerű és pőznélküli mondanivalójából távol maradt a hivalkodásnak minden célzata. A hatalmas multi tanítórend ósrégi iskolájáról beszélvén csak arra büszke hogy mindenestül belegyökerezünk a magyarság televény földjébe: büszkek vagyunk rá, hogy a magyar piaristarond vagyunk. És büszkek vagyunk arra is, hogy elsősorban a mi iskolánk műve, hogy Pest magyar várossá lett. És ebben tökéletesen igaza van, ezt tőlük senki el nem vitathatja.

A piaristák azonban nemcsak az ifjúságot nevelik és oktatják: élük a nemzet szellemi életét, a legjobbakkal együtt. A *Bessenyeiek*, *Orczy* Lőrincék, *Anyosok* legbuzgóbb fegyvertársai, bámulói, szellemük terjesztői közülök kerülnek ki. *Magyarul tanítanak mindig és minden időben*. Mária Terézia és II. József korában nem törődnek a német és latin áradattal. Szembeszállnak vele. Magyar tudományt írnak, magyar színelőadásokat tartanak, magyar tudományos Akadémia tervein töprengenek és megalapítják a magyarszínepadi drámát. 48-ban honvédek és tábori papok, 49-ben bujdosók, rabok és száműzöttek a piaristák. Később is zaklatják őket, elveszik tőlük a budai iskolát és az egész rendet kihalásra ítélik. Ők azonban nem törődnek a rendeletekkel, a zaklatásokkal és büntetésekkel. Magyar nyelven, magyar könyvekből tanítanak. Magyar önképzőkört vezetnek és új meg új fölterjesztésekben sürgetik az általános magyar nyelvű tanítást. Végre is győznek: a helytartótanács az ő tantervüket fogadja el és teszi kötelezővé.

A magyarság mellett a piarista szellem főjellemvonása: az egyszerűség. Ez érvényesült nevelésükben is. Az egyszerűség, egyenesség, igénytelenség, magyaros szokimondás, a cikornyosság kerülése.

És hozzátartozik a piarista szellemhez valami feltűnő rugalmasság: a korszerű követelményeknek, a nemzet, a társadalom, a tudomány új igényeinek gyors és természetes megérzése. A XVIII. században, a szabad tanítás korában, a reál-tárgyakra vetnek nagyobb súlyt és a hazai nyelvet tanítják erősebben, mint mások. *Newton*, *Leibnitz* gondolatai az ő filozófiai kurzusukon szólnak meg először magyarul. *Szablik* Istvan az első magyar léggömböt a pesti piarista kollegium udvaráról bocsátja fel. A magyar realskola és az ötvenes évek tanterve itt születik meg. A nemzeti életnek és az európai szellemi fejlődésnek minden áramlatát, megértik, visszhangozzák e házban és a harcolnak érte...

Az ország katolikus tanítótsága őszinte szeretettel és meleg rokonérzéssel vesz részt az ósrégi intézet és a nagynevű tanítórend esendes, de annál jelentőségtejtésebb jubileumában. Büszkeséggel és hálával tekint vissza azoknak nagy munkájára, akik az igazi magyar faj s hazaszeretet, a megértő vallássság és emélyülő tudományosság hű őrei és letéteményesei voltak a multban, azok a jelenben is lesznek a késő utódok előtt is. Nemes példájukat pedig utánozni és elsajátítani törekszik. *Matra* Iván.

A nevelés szociális feladatai.

Ember Károly előadásából, melyet a budapesti ker. szociálisták központi gyűlésén tartott.

II.

Hogyan kell magunkat a keresztényszociálizmus céljai érdekében *önnevelőleg átalakítanunk*? Mert a keresztényszociálizmus a magukat ilyeneknek nevezőktől is bizonyos lelki átalakulást vár. Ha mi a demokratikus átalakulást a keresztényszociálizmus eszméjének megfelelően óhajtjuk, magunktól viszont azt kell követelnünk, hogy jobban értékeljük jogainkat, szigorúbb lelkiismerettel ismerjük fel kötelességeinket, polgári jogainkat. Kötelességeinket jobban és öntudatosan gyakoroljuk és a joggyakorlásra magunkat kiképezzük, erősítsük, büszkén tudva önmagunkról, hogy miiben áll önmagunknak polgári értéke.

Mi minden polgári szervezkedés végcélja?

Az, hogy összejöveteleken megjelenve, eszméi érdekében agitálva, minél szélesebb rétegekben terjessze el igazságait: azaz, hogy *céljai érvényesülhessenek*. Nekünk, keresztényszociálistáknak az a feladatunk, hogy a nagy demokratikus átalakuláshoz több jogérzéssel, az igazság melegebb szeretetével s több keresztényszociális öntudattal járuljunk hozzá.

Hogy érzük ezt el?

Amint van gyermekek, ifjak iskolája, úgy szerveződik társadalmi vagy politikai tömörülés fegyelmzettiségevel a polgárok iskolája, egyeteme. Akik együtt vagyunk, egymást neveljük, egymást befolyásoljuk, egymás érzelmeit műveljük, törekvéseinket öregbitjük. És hogyan fogjuk ma a tisztább jogérzetet önmagunkban felébreszteni? Ha büszkén üttünk a mellünkre és azt mondjuk: *Bennünk emberi méltóság van, amely emberi méltóság jogszerű méltónyolást követel!* Ha mi a keresztényszociálizmus útján haladunk, a mi utunk csak az emberi tökéletesítés útja lehet. Nekünk megfelelő agitációval kell szűkebb és tágabb környezetünkben társakat szereznünk. Ez fáradságos munka és bizonyos ügyességet, kitaró munkát kíván, de általa a keresztényszociálizmus eszméje és gondolata terjedni fog. Így azután igen hamar terjedhet a keresztényszociálizmus gondolata és eszméje, és mi is nagyobb alapot nyerünk arra, hogy gondolatainkat a keresztényszociálizmus szellemében értékesítsük. Kötelességeinket lelkiismeretesen teljesítsük.

Vannak közigazgatási, vannak országgyűlési képviselőválasztások, amikor a választók száma 3—4000 és a szavazók száma csak 3—400, akik a tizszerannyi választópolgár akaratát eldöntik. Miért történik ez így? Mert a polgárok sokasága polgári jogaival és kötelességeinek a gyakorlásával nem igen törődik. *Jogainkat gyakorolnunk kell, ez polgári köte-*

lességünk! Ha jogot nyertünk, jogunkkal akarunk, meggyőződésünk szerint élnünk is kell. Erre nevelnünk kell magunkat. Nem elég tehát csak jogot követelni, hanem a szerzett joggal elni is kell. Minél több hivat szerezzünk arra, hogy ezután nem hanyagoljuk el jogaink gyakorlását, annál közelebb érünk célunkhoz.

Fokozzuk, erősítsük az igazságszeretet érzését. A hazugság és az álnokság sokszor diadalmaskodik az igazság és a jog felett. Ez azért lehetséges, mert nem nézünk úgy szembe a hazugsággal s az álnoksággal, amint kellene. Ne legyen a mi szociális elvünk, hogy tulságosan szerények legyünk, amikor az igazság érvényesüléséről van szó. A keresztény szociális felfogáshoz tartozik kutatni és szeretni az igazságot: de az is hozzá tartozik, hogy az igazság érvényesülését minden tényezőtől meg kell követelnünk. A keresztényszocializmus hívei az emberi méltósághoz illő határozottsággal és öntudatossággal lépnek be azok táborába, akik az emberi jogokat követelik. Neveljük önmagunkat arra, hogy emberi méltóságunkat honi munkánkkal értékesebbé tesszük. Munkánkat gyümölcsözővé iparkodjunk tenni, de munkánk elismerését és tisztelgetését is megköveteljük.

Ne csak iparosok legyünk, hanem a munka termését értékesítő kereskedők is. Ne csak földművesek legyünk, hanem a kapálás, szántás, vetés gyümölcsének az értékesítői is. Legyenek lelkes keresztényszocialistáink, akik a keresztényszocializmus eszményeit, gondolatait nemcsak átérezni, megérteni tudják, hanem ezeket megtartatni, terjesztetni és érvényesíteni is törekcsenek. Ezekben erősítsük önmagunkat, bátorítsuk a gyöngébbeket és gyámolítsuk a szegényeket, a pártfogásra szorulókat. Teremtünk olyan keresztény, magyar társadalmat, amelynek minden rétegében meg van a munka megbecsülésének az érzése, tudata és akarata és mindenekfelett élénken él a munka demokráciájának a gondolata! Olyan társadalmat hozunk létre, amelyikben nem szegényli polgártársnak nevezni a gazdag a szegényt, a földműves gazda a zsellert és így tovább, hanem mindenki megbecsüli a másik munkást, a másik ember munkáját, mert önmaga is dolgoz, istenfélő polgára a hazának, melyért élni és ha kell, vérével áldozni is kész.

Az előadáshoz az *elnök*, dr. Giesswein Sándor országgyűlési képviselő szölt hozzá, aki abban látja az emberek értékelését, hogy *ki-ki hogyan teljesíti a kötelességét és nem abban, hogy az egyén milyen állást fogtal el a társadalomban*. Sem a földműves ember nem tudna meglenni az iparos nélkül, sem az iparos földműves nélkül. Sok-sok ember közös, együttes munkája eredményezi a javakat. Minden ember munkája szükséges valami és ezért a sokféle munkából egyik sem megvetendő, mert az egyik munka a másikat kiegészíti. Csak azt nézzük meg, hogy jó egy ház létre. Előbb az építész megrajzolja a ház tervét, aztán jönnek a napszámósok, akik kiássák a ház alapját s jönnek a különféle iparosok, akik megépítik a falakat, felemelik a tetőt és elkészítik a többi, szükséges dolgot. Ha a háznak terve nem lett volna jó, a többi kéz munkája sem alkotna tökéletest. A szellemi munka és a kéz munkája egymásba folyik és egyik sem lehet el a másik nélkül, egyiknek sem szabad a másikat megvetni. Egyiknek épp úgy van szüksége a másikra, mint viszont. Az egyik embernek nem szabad meg-

vetni a másik munkáját csak azért, mert az a másik ember neki társadalmilag alatta áll.

A másik dolog az, hogy a *keresztény emberszeretet* ápolunk kell. A nevelés kissé ferde irányba, kizárólag nemzeti irányba ment, mintha más nemzetek nem is volnának közöttünk. A mai világháborúnak egyik oka abban van, hogy nagy, művelt nemzetek azt gondolták, hogy csakis őket illeti meg a népek felett való uralom. Minthogy a nemzeti társadalomban meg kell lenni a szolidaritásnak, épp úgy a nagy nemzetek, nagy államok közt is meg kell lenni a szolidaritásnak. A nagy nemzetek sem tudnak meg lenni a kis nemzetek (államok) nélkül. A nemzeti társadalom s a nemzetek, államok közti szolidaritás csakis a keresztényszocializmus által érhető el. Csak a keresztényszocialis gondolkodás hozhatja meg társadalmunkban a harmóniát. Hiányzik a harmónikus keresztény gondolkodás, mert a társadalomba belevittük a *materialisztikus* gondolkodást, ami civakodást, osztályharcot idézett elő és amely materializmus a népek közt is csak civakodást fog okozni. (K. A.) Tudósító.

Kis Jézusunk, a hősök frontja vár!¹

Irta: *dávidi Bakó Ádám.*

Kis Bethlehemnek égi Gyermeke,
Eléd bõrulva kérünk Tégedet:
Ne engedd, hogy könnyel legyen tele
Negyedszer is első, szent éjjeled.
Ne nyelje el az ágyúk vad zaja
Az angyalok halk búvájos dalát.
Legyen megint, mint egykoron vala,
Baldog, vidám, karácsony-éjszakád!

Kis Bethlehemnek égi Gyermeke,
A hősök frontja négy év óta vár!
Aranyszárnyon repülj el messze Te,
Repülj hozzájuk, mint gyors kis madár!
Pírós kis ajkad egyetlen szava
Némítsa el a zúgó harcotet!...
Legyen megint, mint egykoron vala,
Békés, vidám, karácsony-éjjeled!

Kis Betlehemnek égi Gyermeke,
Lásson mosolyt is szent éjszakád.
Hozd vissza zord, sötét egünkre Te, —
A béke fénylõ, bolygó csillagát!
És hozd a vérzõ hõsökkel haza
A sok bús foglyot: ifjút s õsz apát!...
S majd boldog lesz, mint egykoron vala,
Hõtõl fehér karácsony-éjszakád!...

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A kizgazda többtermelése. Irta rudinai Molnár István ny. földmívelésügyi min. tanácsos. Molnár István minden egyes újabb könyve igazi nyeresége a magyar gazdasági irodalomnak, mert bennük a művelt és széleslátaskörű magyar gazda józan értelme és gazdag tapasztalata jut kifejezésre. Jelen könyve szerves kapcsolatban áll tavaly közreadott «A kizgazda teendője a háború alatt és azután» című jeles könyvével, annak kiegészítője és befeje-

¹ Megzenésítve 1 kor. 20 fill. ért kapható *Kontor Elek-nél* Bpest, II., Lánchid-u. 2. sz.

zöje, úgy hogy a kettő együtt egy nagyszabású, életrevaló, egészben is és minden részletében is helytálló, elegendő gazdasági programot foglal magában. Közismert tény, hogy a népszerű gazdasági irodalomnak ezidőszertől Molnár István a legavatottabb és legkiválóbb művelője s ezt a ténnyt legújabb könyve csak még jobban megerősíti. Ebben a másfél száz lapnál nagyobb terjedelmű, szépen és bőlesen megírt könyvben a leghasznosabb tanácsadót és oktatót kapja a gazdálkodó magyar nép. Ajánljuk e könyvet mindenkinek, mert a benne fölvetett eszmék és gondolatok, kifejtett irányelvek minden magyar ember érdeklődésére számot tartanak. A teljes mű — a pártolótárság másik három könyvével együttesen — 2 korona 80 fillérért kapható a *Szent-István-Társulatnál*.

HIREK.

A VII. magyar hadikölesön. *Olvassunk figyelmét felhívjuk a VII. magyar hadikölesönre. A jegyzést a nemzet kéri a maga háborús költségeire, de kinek-kinek saját élete és javainak védelmére. A magyar kath. tanítószág úgy mint eddig, az újabb hadikölesön érdekében is kövessen el mindent, hogy a nemzet minden rétegéhez eljusson a jegyzésre való felhívás. Erejéhez képest mindenki siessen áldozni, hogy az áldozatkészség is kideresse ádáz ellenségeink előtt a nemzet erősségét.*

Királyunk névnapja a vidéken. A nyirgyulaji görög és római katolikus elemi népiskola növendékei igen jól sikerült ünnepélyt tartottak a múlt vasárnap. Eloadták *Ivancsó Jenő* gkat. tanító érdekes színdarabját, mely az egész ünnepi műsort közli s mely megrendelhető Nyirgyulajban. (Ugyanott kapható A Gkath. Magyarok Naptára is.) Az ünne-

pély tiszta jövedelme 100 K, mely összeg a Járási Hadigondozó Tanács javára bekküldetett.

A F. M. K. E. magyar tanfolyamai. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület az 1917—18. tanév folyamán is 21 magyar beszélgetési tanfolyamot tart fenn a magyar-tót nyelvhatár négy vármegyéjében: Nyitra, Bars, Hont és Nógrádmegyékben. Ezeknek a tanfolyamoknak az évi költségeit a néhai Repesik János kir. tanfelügyelő 200,400 koronás nagy alapítványának kamataiból fedezi az egyesület. A tanfolyamokon a magyar-tót nyelvhatár elemi iskoláinak IV—VI. osztályú tanulói, akik az iskolában már megtanulták a magyar nyelvet, minden előírt rendszer nélkül, kizárólag a magyar beszélgetésben gyakorolják magukat, hogy a magyar nyelvet a magánérintkezésben is használhassák.

A kultusz kormány pályázatai. A vallás- és közoktatásügyi miniszter pályázatot hirdet a következő könyvek megírására: 1. Gazdasági káté, az elemi népiskolák fiútanulói számára; 2. Gazdasági és háztartási káté, az elemi népiskolai leánytanulók számára. Ezek a könyvek a gyermekek felfogásához mértén rövid kérdésekben és feleletekben foglalnak magukban a legfontosabb és legszükségesebb gazdasági ismereteket. 3. Gazdasági vezérkönyv, a tanítók számára. A legjobbnak ítélt Gazdasági kátékat 1000—1000 koronával, a 2-ikat 500—500, a 3-ikat 300—300 koronával; a legjobbnak talált Gazdasági vezérkönyvet 1500, a 2-ikat 800, a 3-ikat 500 koronával fogják jutalmazni. A pályázatok 1917 december 31-ig kell benyújtani.

Az eperjesi egyházmegye főtanfelügyelőjévé dr. *Novák István* megyéspüspök dr. *Szemán István* sz. sz. tanácsost, a Szent-István-Akadémia r. tagját nevezte ki. Az új főtanfelügyelőt az egyházmegye tanítói és tanárai örömmel üdvözölték az egyházmegye iskolaügyének élén.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Sztergomí érseki megye.

Felsődombó (Pozsonym.) róm. kath. leányiskoláná megüresedett kántortanítói illetve kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk *nov. 25-ig*. Egy évre megválasztatnak nem oklevelesek is. Javadalma: természetbeni kétszobás lakás és a szükséges mellékhelyiségek; községtől 600 kor., 28 $\frac{1}{2}$ mérő rozs 171 kor., egyéb 110 kor. a javadalmi jegyzőkönyv szerint és megfelelő államsegély; valóságban azonban jóval több. Az iskola osztatlan. Tót nyelv szükséges. Kérvények *Vávra Ágoston* plébánoshoz Jókőre (Nyitram.) küldendők. 1029 1—1

A nahácsi (Pozsonym.) róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet megüresedett kántortanítói állásra. Egy évre oklevél nélküliek is megválasztatnak. Javadalma: természetbeni lakás $\frac{3}{4}$ hold konyhakerttel és a szükséges mellékhelyiségekkel; 2 kh. 834 □ öl szántóföld; legeltetési jog 2 drb. szarvasmarha és ugyanannyi sertésre; 2 erdőrésztlet; 12,28 méter rozs és 3,60 méter zab; 520 kor. községtől és szép stóla-jövedelem; a többi törvényszabta államsegély. A javadalmi jegyzőkönyv szerint az összes jövedelem 811 kor., 90 fillért tesz ki. Az iskola osztatlan. Tót nyelv szükséges. Kérvények *Vávra Ágoston* plébánoshoz Jókőre (Nyitram.) *nov. 25-ig* küldendők. 1028 1—1

Illésházai (Pozsonym.) róm. kath. iskolaszék hadbavonult tanító helyettesítésére pályázatot hirdet. Havi

100 kor., butorozott szoba, fűtés, Pályázhatnak nők is. Pályázati határidő *nov. 25. Iskolaszék.* 1036 1—1

Alsószeli (Pozsonym.) fiókközségben levő róm. kath. népiskolánál megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: kétszobás lakás, konyha mellékhelyiségekkel, gazdasági épületek és házikert, négy hold szántóföld 15080 kor. értékben, négy szekér széna hához szállítva 80 kor., stóla-jövedelem 8020 kor., készpénzfizetés a hitközségtől 500 kor., gazdasági ismétlődők tanításáért 200 kor., államsegély 183 kor. Köteleessége a III—VI. osztályokat, valamint a fiuismétlődők tanítási. Hetekint kétszer misét, vasár- és ünnepnapokon litániát orgonálni. Kérvények *nov. 27-ig* a felsószeli-i róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés kívántatik. Az iskolaszék elnöksége. 1042 1—1

Detreköcsütörtöki (Pozsonym.) róm. kath. elemi iskolához tanítási időre helyettes tanító (nő) kerestetik. *Plébániahivatal.* 1053 1—1

A komjáti (Nyitram. és Érsekújvár között vasúti állomással) kéttanerős róm. kath. népiskolánál egy rendes tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma 1 butorozott szoba, évi 100 kor. fizetés, 20 kor. kertilletmény és megfelelő államsegély. Orgonálni tudók előnyben részesülnek és mellékjövdelemre tehetnek szert. Kérvények főtisztelendő *Horváth József* plébános iskolaszéki elnök címére Komját (Nyitram.) *dec. 2-ig* küldendők. Allás azonnal elfoglalandó. 1048 1—1

Nyitratormási róm. kath. iskolaszék helyettes tanítót vagy tanítónőt keres. Fizetése: havi 85 kor., bútorozott szoba és fa. Határidő *nov. 27. Iskolaszék*, u. p. Nagy-csóta. 1055 1—1

A **nyitraujlaki** róm. kath. kántorságra e lap 23. számában f. évi nov. 4-én megjelent pályázat határideje *dec. 2-ig* meghosszabbították. *Iskolaszék*. 1056 1—1

Egri érseki megye.

Recsk (Hevesm.) róm. kath. népiskolánál férfitanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazás: hitközségi pénztárból 100 kor., a többi államsegély és törvényes lakbér. Kötelesség a díjlevél szerint. Pályázhatnak nők is. Választás *nov. 20.-án*. Okmányok *Füleky Lajos* plébánoshoz címzendők. 1002 2—2

A **tarnaörsi** (Hevesm.) róm. kath. el. népiskolához félve helyettes tanítónő keresetik. Fizetése: a beteg tanítónő összes félévi fizetése. Kötelessége: I., II., III. lány és az ismétlő leányosztályok vezetése. Az állás választás után azonnal elfoglalandó. Kérvények: Plébániahivatal Erk. (Hevesm.) kéretnek. 1015 1—1

Szalmadpusztai (vasutállomás helyben) róm. kath. iskolaszék, a megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet törvényes, részben természetben kiszolgáltatandó fizetéssel és illetményekkel. Választás *nov. 26.* Pályázhatnak nők is Szabályszerűen felszerelt kérvények *Vanyek László* lelkészhez Nyírlugos (Szabolcsm.) küldendők. 1022 1—1

A vallásalap által fentartott **ecsegpusztai borzi majorban** róm. kath. jellegű népiskolánál üresedésbe jött tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: az iskolafentartó alapítványi uradalom részéről a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium 136149/1917. szám alatt kelt intézkvénye szerint havi előleges részletekben járó 1200 kor. évi készpénzfizetés, természetbeni lakás az iskolaépületben és a hozzátartozó melléképületek használata, s az utólag megállapítandó dologi kiadások összege. Ezen összeg az utolsó alkalommal iskolafűtés és egyéb dologi kiadások fedezésére, 340 koronát tett ki. Kötelessége a tanítónak az osztatlan iskolában úgy a mindennapi, mint az esetleg ismétlő tanítványokat törvényszabta módon tanítani és nevelni. A vallásügyi miniszteriumhoz címzett és szabályszerűen felszerelt folyamodványok lehetőleg rövid idő alatt *Fröhner Lajos* plébánoshoz küldendők Dévaványára. Nők is pályázhatnak. 1025 1—1

A róm. kath. iskolaszék Jászapáti n. községhez tartozó **hevesiványi** róm. kath. elemi népiskolájához egy rendes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: 800 K helyijárulék, a többi államsegély. Lakás kellő melléképületekkel: természetben. Kertilletmény: 1200 □ öl föld. Fűtésre: 40 q. kőszén és 10 q. fa melyből az isk. terem is fűtendő. Kötelesség: egy osztatlan vegyes osztály vezetése és az ismétlők tanítása. Pályázhat: férfi és nőtanító, valamint okl. óvónő is. Óvónő meghívása esetén, az állás ideiglenesen csak a folyó tanévre lesz betöltve. Pályázati határidő: *nov. 30.* Az állás azonnal elfoglalandó. *Róm. kath. iskolaszék*. 1050 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Felsőkemencez (Barsm) róm. kath. kántortanítói állásra *nov. 25-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazás: törvényes lakás, gyümölcsöskert, szántóföld, készpénzben és terményekben 435 kor. és 965 kor. államsegély, de sokkal többre feljön. Tót nyelv ismerete kívántatik. Kántoriakban jártas tanítónők is pályázhatnak. *Iskolaszék*. 1020 1—1

Az **alsózsadányi** (u. p. Geletnek, Barsm.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Az állás államsegélyes. Pályázhatnak okl. férfi- és nőtanítók. Pályázati határidő *nov. 25.* Kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők. 1033 1—1

A **dobronyai** (Zólyomm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Jövedelme: készpénzben 499.63 kor., terményekben, földben, fában 162.37 kor.,

többi államsegély. Törvényszerű lakás, kert. Okl. és képesített kántortanítók kérvényüket *nov. 24-ig* a dobronyai róm. kath. iskolaszék címére beküldhetik. 1038 1—1

Dobrováraljára (Zólyomm.) róm. kath. helyettes tanító keresetik. *nov. 24-ig* pályázhatnak okl. esetleg nyugdíjas tanítók (-nők), óvónők. Törvényszerű fizetés. Kérvények a dobronyai róm. kath. iskolaszékhez küldendők. 1039 1—1

Szebedi róm. kath. kántortanítói állásra *dec. 10-ig* pályázat hirdettek. Államsegéllyel kiegészített törvényes fizetés. Természetbeni lakás szükséges melléképületekkel. Kántori jövedelem díjlevél szerint 24 p. mérő vegyes gabona, templomi ostayasütésért 2 p. mérő buza és 1400 lélek után stólaajóvedelem. 16 m³ tűzifa házhoz szállítva. Tannyelv magyar-tót. Állás azonnal elfoglalandó. Plébániahivatal Szebed, u. p. Privigyé. (Nyitram.) 1054 1—1

Győri püspöki megye.

Illmicz (Mosonm.) róm. kath. népiskolájához *nov. 25-ig* helyettesnek pályázhatnak tanítónők is. Német tudás szükséges. Fizetés *dec.—jun.-ra* a községtől 200 K, 100 K lakbér, 100 K tüzelőre. Államsegély és új pótlékok. 1019 1—1

A **mosontényei** róm. kath. iskolához helyettes keresetik. Fizetése a rendes államsegély, a községtől havi 40 kor. Bútorozott szoba és egy öl fa. Az állás azonnal elfoglalandó. *Róm. kath. iskolaszék*. 1045 1—1

Egyházásfalu (u. p. Sopronnorpács) iskolaszéke a háboru tartamára helyettes tanítói (tanítónői) állásra pályázatot hirdet. Fizetése havi 150 kor., egy szoba a legszükségesebb bútorzattal, fűtés. Kérvények az iskolaszék elnökegehez intézendők *nov. 25-ig* bezárólag. A kántoriakban jártasak előnyben részesülnek. Az állás okt. 1-én elfoglalandó. 1046 1—1

Halászi (Mosonm.) róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Az állásra okl. férfi és nőtanítók pályázhatnak. Javadalmazása: 100 kor. községtől, a többi államsegély. Természetbeni 1 szobás lakás, fűtés, világítás és takarítás. Határidő *dec. 1.* A megválasztott állását köteles azonnal elfoglalni. Kántorságban segédkezni tartozik. *Nusser József* plébános. 1057 1—1

Kalocsai érseki megye.

Regőce (Bácsm.) községben a róm. kath. népiskolánál tanítói állásra pályázat hirdettek. Törvényes fizetés és lakbér. Német nyelv ismerete előnyös. Az állás *dec. 1-én* elfoglalandó. Kérvények *nov. 28-ig Bászler István* esperes úrhoz Gara (Bácsm.) küldendők. 1026 1—1

A **miskei** róm. kath. elemi népiskola III—IV. osztályának vezetésére 1917 *dec. 1-től* 1918 *jún. 30-ig* helyettes tanerőt keresünk. Fizetése havonként 100 kor. a község pénztárából és esetleg háborús segély. A pályázónak kötelessége a mindennapi iskolások III—IV. osztályát és az ismétlő iskolásokat tanítani, azokat vasárnap d. e. és d. u. templomba kísérni, rájuk felügyelni. A pályázat *nov. 25-ig* tart. Pályázhatnak férfi és nőtanítók. Az állást f. é. *dec. 1-én* el kell foglalni. *A róm. kath. iskolaszék*. 1047 1—1

Kassai egyházmegye.

A **girincsi** (Zemplénn.) róm. kath. iskolaszék tanítónői állásra pályázatot hirdet. Fizetése hitközségtől 200 kor., a többi államsegély. Lakbér 240 kor. Kötelessége az I. és II. oszt. gyermekek tanítása. Személyes megjelenés előnyös. Választás *nov. 26.* Plébániahivatal Girincs. 1012 1—1

Sárospatak (Zemplénn.) róm. kath. iskolaszéke kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás: három szoba, konyha, előszoba, kamara és melléképületekből álló lakás, egy kis kert használatára. 39 kat. hold 994 □ öl szántóföld haszonélvezete, 14 hold 515 □ öl erdőnek fajzási joga. A kegyúrtól 5 hl. búza, 15 hl. gabona, 1 hl. bor; misealapítvány és stóla. Tanítói fizetés államsegéllyel. Kötelességei: az összes kántori teendők pontos elvégzése, a kijelölt osztályokban tanítani, ének-

tanítás a fiiskolában és énekkar-vezetés. Az összes adók fizetése a kántortanítót terhelik. Pályázhatnak okleveles kántortanítók. A választás napja dec. 4., mely napra a személyes megjelenés szükséges, midőn a próbaorgonálás és éneklés meg lesz tartva. Utiköltségek meg nem térítetnek. Keilően felszerelt folyamodványok nagyságos és főtisztelendő *Gruska Lajos* iskolaszéki elnök úrhoz küldendők. Pályázati határidő *nov. 26.* Iskolaszék.

1021 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Felsővisnyói (Trencsénm.) róm. kath. kántortanítói állásra *nov. 25-ig* pályázat hirdettek. Javadalom: 438 kor., 6 mérő rozs, k. b. 4—5 hold szántó, kis réttel és kerttel, a díjlevélben mindez 46 kor. számítva s így a fizetésnek a 484 koronát meghaladó része államsegély, k. b. 500 kor. mellékjövedelem. Háború után kívánhatja csak a jelenlegi lakás alapos javítását. Plébániahivatal Felsővisnyó (Zsolna mellett). 1016 1—1

Apátkolosi (Nyitra) önálló tanítói állásra pályázat hirdettek *nov. 30-ára.* Illetmények törvényszerűek. Alakulában van harmadik tanítói állomás. Tanítói párta előnyös. Apátkolosi iskolaszéki elnök. 1017 1—1

Helyettes tarterő kerestetik. Havi száz kor., bútorozott lakás. Róm. kath. elemi iskola Vágmedec, u. p. Várna. 1032 1—1

Fehérhalom (Trencsénm.) róm. kath. iskolaszéke helyettes tanítónőt (ovónőt) keres. Havi fizetése 120 kor. Bútorozott lakás, konyha, iakamra. Tüzelőanyag évi 300 kor., a melyből a tanterem is fűtendő. Az iskola államsegélyes. Jelentkezés: határidő *nov. 30. Iskolaszéki elnök.* 1013 1—1

A szeleci (Trencsénm. u. p. Vágzallás) róm. kath. egyház kántortanítói állásra f. év *nov. 20-án* d. e. 10 órára tartandó próbaválasztáson pályázatot hirdet. Javadalma: 1. 100 kor. alapfizetés a községtől, 2. 136 kor. tandíjkárpótlás, 3. 6 pozs. mérő szántóföld és két rét (jelenleg bérben) 4. 1/2 telek után erdő és legelő illeték, 5. 10 pozs. mérő gabona megváltva 80 kor. ban. 6. 36 kor. megváltott stóla, 7. törvényes fizetésekiegészítés az államtól, 8. természetbeni lakás: két szoba, konyha, kamra, istálló, csűr és kert. A kántortanítói fizetésbe be nem számítható: püspöki segély (100 kor.), ministranstartási díj (100 kor.), misealapítványi, otyasütési, offertorium-, és ág. ev. féle kártérítési összegek. Orgonáláshoz értő nők is pályázhatnak. A felszerelt kérvények f. év *nov. 19-ig* beküldendők. Tót nyelv ismerete szükséges. Az állás azonnal elfoglalandó. *Zlámál István* isk. széki elnök. 1027 1—1

Pécsi egyházmegye.

A mucsi-i róm. kath. iskolához helyettes tanítónő kerestetik. Fizetése havi 200 (kettő száz) kor. és 2 szobából, konyhából álló lakás. Mucsi (Tolna) Plébániahivatal. 1023 1—1

Óbányai (Baranyam., posta, plébánia Püspöknádas) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 1. Lakás: 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince, gazdasági épület. 2. Hitközségtől: tandíj 120 kor., párbér-, termény-, munkaváltság 320 kor., 4 kat. hold szántó, 534 □ öl rét átlagos haszonbérértéke 98 kor., legelő haszonélvezet 24 kor. 24 m. kemény hasábfu 168 kor. 3. Uradalomtól 21 kor., 4. Stóla 12 kor. Összesen 763 kor. 5. 258 □ öl kert 20 kor. Törvényes fizetésekiegészítés államsegélyből. Tannyelv-magyar, kántoriakban nemet. Pályázhat okleveles és kántoriakban jártas férfi és nőtanító. Személyes megjelenés nem szükséges. Kötelességei díjlevél szerint. Hitelesített okmányok *nov. 20-ig* esperesi hivatalhoz Hosszúhetényre küldendők. Szállítás a legközelebbi vasuti állomástól. 1014 1—1

A siogárdi róm. kath. iskolagondnokság az állami iskolához történt kinevezés folytán megüresedett II. sorozatú nőtanítói állásra pályázatot hirdet *nov. 25-ig.* Javadalma: Törvényes fizetés államsegéllyel kiegészítve, természetbeni gyönyörű lakással és konyhakerttel, melyet a község feladat. Kötelességei díjlevél szerint. Háború alatt egyik szobáját a legszükségesebb bútorokkal is be-

rendezhetjük. Posta, távirtda, telefon helyben. Vasutállomása Szekszárd, a honnét országúton kocsival fél óra alatt lehet megérkezni. Személyes bemutatkozás ajánlatos. Kérvények okmányokkal felszerelten *Szabó Dezső* plébános, isk. széki elnök, Siogárd (Tolna) címére küldendők. 1024 1—1

A kocsolai plébániához tartozó Ódalmand pusztai iskola tanítói állásra pályázatot hirdetek. Fizetése: Lakás, megfelelő mellékhelyiségekkel, 400 □ öl kerttel, 12 m. tűzifa természetben 72 koronában, 2000 □ öl szántóföld haszonélvezete 48 koronában értékelve. A 2000 □ öl szántóföld helyett azonban jelenleg 175.50 koronát kap, amely összegből a 48 és 175.50 kor. közötti különbözet előlépnél törvényszabta fizetésbe beszámíttatik. A többi a hercegi pénztárból készpénzben. Különféle fuvarok természetben. Kötelességek díjlevélben. Tannyelv magyar. Kérvények *nov. 25-ig* alulírotthoz intézendők. Pályázhatnak okleveles férfi- és nőtanítók. *Polgár János* plébános. 1040 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Barkai (u. p. Dornó) róm. kath. iskolaszék helyettes tanítót keres, (ny. tanítók, tanítónők, óvónők is pályázhatnak). Fizetése havi 80 kor. szorgalmi időre, lakás, fűtés. *Iskolaszék.* 1030 1—1

A zabari (Gömörm., vasut Ajnácskő) róm. kath. anyagyház kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak okleveles férfi és orgonálásban jártas nők. A javadalom most lesz újra értékelve. Különbön páronként 15 liter rozs 20 fill., 18 méter fa-beszállítva. Stóla cirka 250 kor. Alapítványok után 7 kor. 9 hold szántó, 249 □ rét 1918. őszig 165 koronáért bérbeadva. Jó lakás. Urbéréseket közös legelő erdőrészt, tehén-, sertés-, lúdtartás felülbéri birtok után. Fenti jövedelem mostanáig 245 koronára volt értékelve. Többi államsegély. Pályázati határidő *nov. 30.*, amikor a választás megtörténik. Állás azonnal elfoglalandó. Személyes megjelenés előnyös, de utiköltség nem adatik. Kötelességei a díjlevélben. *Iskolaszék.* 1041 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A szigetcsépi (Csepelsziget, Budapest mellett) róm. kath. elemi fiiskolában megüresedett II. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 100 kor. helyijárulékt az iskola pénztárából, a többi államsegély; 240 kor. laktér és 20 kor. kertilletmény. Kötelességei: a reabizott mindennapi osztályokat önállóan és az ismétlősöket felváltva tanítani. Kántorságban jártasok előnyben részesülnek és némi mellékk. resetre is számíthatnak. Tannyelv magyar. Választás *dec. 1-én.* Nők is pályázhatnak. Kérvények *László István* esperes-plébános úr címére küldendők. 1031 1—2

Pötölle pusztára (Székesfehérvár mellett) férfitanító kerestetik. Jövedelem 1248 kor., törzfizetés, havi 50 kor. drágasági pótlék, szünetidőben a gazdaságban teljesített szolgálatért havi 100 kor. (4—5 óra), fűtési anyag, 2 db. marha s 2 db. sertéstartás. Ellátás mérsékelt díjért az intéző urnál. Lakás két kisebb szoba. Pályázatok mélt. gr. *Sigray Antalhoz* címezve az abai plébániához küldendők. 1060 1—1

Szepesi püspöki megye.

Jaszenica község (Árvam.) róm. kath. iskolájánál II. tanítónői állásra pályázatot hirdetünk *nov. 25-ére.* Fizetése törvényes. Lakás és 20 kor. kertilletmény. *Iskolaszék.* 1018 1—1

A savniki (Szepesm.) róm. kath. iskolánál megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. Készpénzben a hitközségtől 517 kor. 2. 4 hold szántó és 1 hold rét haszonélvezete 60 kor. 3. 34 m. puhatűzifa 68 kor. 4. Stóla 66 kor. 5. Legeltetési jog 1/2 urbéres telek után 10 kor. 6. A többi államsegélyből. Két szobából, konyha és kamarából álló lakás, kert, udvar. A kérvények *nov. 30-ig* küldendők be az iskolaszéki elnökség címére. 1034 1—1

Ljeszek község (Árvam) vasuti állomás helyben, egy róm. kath. kántortanítót és II. nőtanítót keres. Fizetés

törvényes. Kántori lakás természetben nőtanítói bérházban vagy fizetve. Tót nyelv ismerete kötelező. Pályázhatnak mindkettőre helyettesek is. Pályázati határidő *nov. 30. Iskolaszék.* 1037 1—1

A **Liptólcski** m. kir. erdőkinestári róm. kath. kántortanítói állásra *nov. 25-éke* pályázat hirdettek törvényes fizetéssel. *Iskolaszék.* Liptólcski. 1043 1—1

Szombathelyi egyházmegye

A **Pörgölényi** róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra *nov. 27-ki* határidővel pályázatot hirdet. Javadalma 2 szobás lakás gazdasági épületekkel, 4 hold 1147 ööl szántóföld 20 kor., 26 mérő gabona részben buza részben rozs 178 kor. 14 fill., 20 méter puha fa házhoz szállítva 100 kor., stóla 80 kor. készpénz 624 kor. 96 fill., a többi államsegély. Tanítási nyelve magyar-német. Kötelességek díjlevél szerint. Pályázhatnak férfitanítók. Személyes megjelenés előnyös, de nem díjaztatik. *Plébániahivatal Pörgölény (Vasm.).* 1051 1—1

A **Lantosfalvi** róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra *nov. 27-re* pályázatot hirdet. Javadalma 2 szobás lakás gazdasági épületekkel; 6 hold és 1134 ööl föld 26 kor. 42 fill., 2 mmáza buza 38 kor. 40 fill., 2 mm. rozs 30 kor. 92 fill., öt méteről puhafa házhoz szállítva 60 kor., készpénz hitközségtől 155 kor. 24 fill. Többi államsegély. Pályázhatnak férfitanítók. Tanítási nyelve magyar-német. Kötelességek díjlevél szerint. Kántoriakért hitközséggel még külön megegyezés is. Kérvények *Plébániahivatal Pörgölény (Vasm.)* címre intézendők. *Plébániahivatal Pörgölény.* 1052 1—1

Nagydolányi róm. kath. iskolához kántortanítói állomásra pályázatot hirdettek *dec. 18-ig.* Javadalma: Lakás, gazdasági épületek, 25 hold rét, legelő, erdő. Tanulmányi alapból 17.99 kor. Lélekpenz körülbelül 56 kor. Stóla 150.40 kor. Rozs körülbelül 54 hl. Len körülbelül 145 kg. Köles körülbelül 7.80 hl. Széna körülbelül 20 mm. 9 szekér fa. Ha a megválasztott a harangozó, oltárköri és sekrestyési tisztelet nem fogadná el, köteles a roszból 24 hl. átadni a harangozónak, valamint a stólából 10 koronát. A templomi szolgálat nyelve vendzsláv. A javadalomból 735 kor. számíttatik a tanítói fizetésbe, a többi államsegély. Személyes megjelenés előnyös. Választás *dec. 20.* *Plébániahivatal Nagydolány.* 1058 1—1

Váci egyházmegye.

Kocsér Kálmánféle tanyai iskolájához róm. kath. okleveles, rendes tanítót, avagy tanítónőt keres. Fizetése törvényes; kétszobás lakás, 3 hold szántóföld használata és az iskola seprétéért téli fűtőanyag. Pályázati határidő *nov. 10. Iskolaszék.* 969 2—2

Jóhangú segédkántort keresek, fizetése: havi 60 kor., teljes ellátás mosás, ágyneműn kívül, külön szoba harmoniummal, gyertyajóvedelem 30—40 kor.; teljesen gyakorlott magasabb fizetést is kaphat megegyezés szerint. Nyugalmozott tanítók, rokkantak, kevésbé gyakorlattak is pályázhatnak kiváló jó hanggal. *Ulrich Antal* főkántor *Kiskunfélegyházán.* 933 2—2

Csamák Gábor róm. kath. főkántor kecskeméti segédi állásra pályázatot hirdet. Havi fizetése 200 kor., lakás, fűtés, világítás és gyertyajóvedelem. Csak jártas kántor ajánlkozzék. Az állás azonnal elfoglalandó. 1007 2—2

Tápiógyörgyén a Népnevelő 19. számában hirdett tanítói állás, 3 választás után is (az illetők időközben hol ide, hol oda lettek kinevezve) ismét üresedésben van: ezért e pályázat megújíttatik f. hó. 25-ig terjedő idővel, a megválasztott ha fitanító lesz, az ismétlősöket oktatja, ha nőtanító, a kézimunkát tanítja; állását *dec. 15-én* kell elfoglalnia. 1044 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **kövágóörsi plébániához** tartozó **Szepezd** községben (vasut, hajóállomás) a róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: három padlás szoba, konyha, kamara, kert. 11 magyarhold 1024 ööl szántóföld adóteherrel. 10 hold erdőn legeltetési jog. 106 ööl káposztás kert, a Ferencz József-alapból 47 kor. 50 fill.

Minden pár után $\frac{1}{2}$ pozsonyi mérő rozs, vegyes pár után $\frac{1}{4}$ mérő. 16 m. dorong, vagy 12 méter hasábfá behordva. Borkollekta váltásig 20 kor., lélekpenz s vasárnapi iskolások után 56 kor. Balatoni halászat hasznélvezetéből 16 kor. A vasut által a tanítói földekből kiasajátított részért járó összegkamata 37 kor. 48 fill. Fizetési alap, mely kiegészítendő 488 kor. Kötelessége díjlevél szerint. Pályázati határidő, próba és választás *dec. 6.* Kérvények *Csély János* lelkészhez **Kövágóörsre** (Zalam.) küldendők. 1035 1—1

Csesznek (Veszprémm) kántortanítói állás. Javadalma: 10 kat. hold föld, 8 mázsa rozs párbérből, 16 méter fa beszállítva, 146 kor. készpénz, stóla, kezdőfizetésig 817 K államsegély, 3 szobás jó lakás mellékhelyiségekkel. Kötelességek díjlevél szerint. Választás *dec. 6-án* délelőtt. Személyes megjelenés kéri, idősebbek is pályázhatnak. Vasúttállomás Veszprémvassány. Megválasztottnak 70 kor. adatik költözködésre és kocsik az állomástól. Állás ujévre elfoglalandó. Kérvények *cseszneki plébániahivatalhoz*, u. p. **Magyarszentkirály.** 1049 1—1

A **vindornyafoki fiókegyház** róm. kath. iskolaszéke kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: lakás, mellékhelyiségek, 1248 ööl házikert, értéke 260 kor., párbérrosz, párpénz, stólaris alapítvány, 2400 ööl szántóföld, három méteről hasábfá, értéke 394 kor., többi államsegély. Pályázhatnak temetések végzésére képes tanítónők is. Templom nincs. Felszerelt, válassza szánt bélyeggel is ellátott *kervények dec. 6-ig* alulirothoz küldendők. Választás *dec. 9-én*, mely után a megválasztottnak állását mielőbb el kell foglalnia. *Kanovics László* plébános, isksz. elnök, **Karmacs (Zalam.).** 1059 1—1

Keresek pedálos harmóniumot megvételre. *Fischer Pál* Palánka, Bácska. 953 3—5

Sorozás — Szuronyroham.

Iskolai színjáték. 115 fillérért portómentesen küldi szerzője: **IVANCSÓ JENŐ ÖDÖN** néptanító Nyirgyulaj. 719—6

MAGYAR TANÍTÓK ORSZ. TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZETE BUDAPEST VIII., József-körut 8. szám.

Telefon:
József 20—33.

Sürgőnycim:
"Tanítobank Budapest."

Takarékbetétek kamatja $4\frac{1}{2}\%$. Pénztárjegyek kamatja $4\frac{3}{4}\%$. (A kamat előre fizetve.) Üzletrészek osztaléka $5\frac{1}{2}\%$. Az intézet üzletfelei összespénzügyleteinek lebonyolítására vállalkozik. 1011—4

Ifjúsági színjátékok.

Iskolai, ifjúsági műkedvelői előadásra alkalmas, könnyen előadható, hatásos, jeles írók által irt szindarabok: A hadiárvák. A Kárpátokban. Március 15. A honvéd. Teréz néni. Rákóczi lobogója. A muszka vőlegény. A honvéd szíve. Főhadnagy úr sarcol. A szabadság ünnepe. Az öreg honvéd. Talpra magyar! Erzsébet királyné emléke. A hazaáruló. Elnökválság. Az egész sorozat (15 szín darab) ajánlott küldéssel 12 kor. 5 szindarab 4:25 kor. Utánvétellel 52 fillérel több. Küldi: **Pásztor József** Budapest, I., Fehérvári-u. 35. 660 4—10

Egyházi énekek a pénz előzetes beküldése ellenében frankó küldéssel kaphatók szerzőnél: ZAJGHA BÉLA kántortanítónál Kőrösladány-Fáson. «Karácsonyi Pásztorének.» Feltűnést keltő, hatásos két újdonság. Két hangra, valamint négy szóló férfi, női- s vegyeskarra írva és befejező dudánótával ellátva 1:30 kor. «Egyházi Énekek» orgonakisérettel. (Háborús-, karácsonyi-, szentségi-, Mária- stb.) 2 kor. «Mária Gyöngyök» négy szólólamú vegyeskarra 80 fillér. 996 2—4

KARÁCSONYI ZENEMŰVEK!

Karácsonyi ének 1917-re 1:20 kor. — Karácsonyi ének 1916-ra 1:20 kor. — Karácsonyesti örömeinek 1:20 kor. — Jézus élete 1:20 kor. — C, G, D dudu darabonként 1:20 korona — A, E dudu darabonként 75 fill. — 32 nagy ünnepi dallamos praludiumos könyv 5 kor. Kapható:

KONTOR ELEK BUDAPEST,
II., Lánchíd-utca 2. szám.

„Apostoli Királyunk Névnapiján.”

Színmű 3 rövid felvonásban. Teljes műsor. Három nap alatt betanítható. Portamentesen 2 koronáért szállítja szerzője: Ivancsó Jenő néptanító Nyirgyuláj. U. o. kapható a Gör. Káth. Magyarok Naptára 2 kor-ért. 997—1



TÁROGATÓ

HEGEDŰ

HARMONIUM

vagy bármely más hangszer vásárlása előtt kérje saját érdekében a kívánt hangszerről szóló árjegyzéket, melyet ingyen küld

STOWASSER

cs. és kir. udv. szállító, a jav. Rakóczy-tárogató feltalálója.

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fúvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchíd-u. 5.

Régi hangszerek vétele, becserélése és művészies javítása.

Szegrégibb cég. ♦ Alapított 1770.

Nincs mindig igaza a közmondásnak, hogy olcsó húsnak híg a leve, mert ime, a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT pártoló tagsági díja

csak 2 korona 80 fillér

és e kevés pénzért mégis 4 nagyértékű könyvet adnak cserébe.

Tessék 2 kor. 80 fillért beküldeni a Szent-István-Társulat-hoz (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.), ahonnan a következő könyveket költségmentesen fogják megküldeni:

1. A kiscigazda többtermelése. Irta rudinai Molnár István.
2. Hogyan szerzett házat és földet Haladi Árva János? Irta özv. Báthory Nándorné.
3. Az egyházatyák kora. 2. kötet. Irta Dr. Vargha Dezső. Művész, színes képekkel.
4. A Szent-István-Társulat nagy képes naptára 1918-ra.